

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, sev Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

Torres, Alfonso de

Ingolstadii, 1604

XIX. Ne profanis vestibus induatur Sacerdos: ne ferat anulos: ne comam,
aut barbam nutriat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

CAPVT XIX.
NE PROFANIS VE-
STIBVS INDVATVR
SACERDOS:
NE FERAT ANVLOS,
NE COMAM NVTRIAT,
AVT BARBAM.

SVMMARIVM.

MICTVS corporis est index interioris homi-
nis. 1. 12.

Puniuntur à Domino, qui peregrina veste
induuntur. 2.

Qui mollibus vestiuntur, in domibus Regum sunt. 3.

Sacerdotum cultus nimius in vestibus reprobatur. 4.
Sæcularibus, aut profanis vestibus indui non debent,
nec alicubi esse sine operimento, ac de pœna trans-
gressorum. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.

De coloribus, qui Clericis interdiciuntur in vestibus, deq;
aliis superfluitatibus, ac de anulis. 7. 9.

Quid de vnguentis. 9.

Quid de calciamentis. 10.

Clerici armaferentes qualiter puniuntur. 10.

Clerici nec comam nutriant, nec barbam: alioqui ab
Archidiacono tondendi. 14. 15. 16.

Coro-

Corona in modum sphaerae radenda. 16.

Ornatus, & sordes pari modo fugienda. 13.

Tunica sacerdotalis quae. 5.

Epitimum quid. 9.

AMICTVS corporis, & risus dentium, & ingres-
sus hominis enuntiant de illo. *Eccl. 19.*

Visitabo super omnes, qui induti sunt veste pe-
regina. *Soph. 1.*

Qui mollibus vestiuntur, in domibus Regum
sunt. *Matth. 22.*

Sacerdotum cultus nimius in vestibus re-
probatur.

CERNITVR in nonnullis Sacerdotibus vestium
cultus plurimus, virtutum autem nullus, aut exi-
guus. Quibus ego si rememorem illud Apostoli-
cum: Non in veste pretiosa, vereor, ne indignen-
tur, dum nimirum indignum ducant in se assum-
ptam sententiam, quam prius in viliores sexum,
& ordinem, prolatam fuisse recognouerint. Quasi
vero non eodem vtantur medici ferro secandis
Regibus, quo & popularibus hominibus, &c. At-
amen, si indignantur pari cum mulierculis non
quidem à me, sed ab Apostolo feriri sententia, de-
dignantur & cum ipsis eadem inuolui culpa, &c.
Verum tu, Sacerdos Dei altissimi, cui ex his place-
re gestis, mundo, an Deo? Si mundo, cur Sacerdos?
Si Deo, cur, qualis populus, talis & Sacerdos? &c.
S. Bernard. ep. 42.

Cleri-

Clerici sæcularibus vestibus non vtantur,
nec alicubi sint sine operimento: ac
de pœna transgressorum.

- 5 PRESBYTERI, & Diaconi sæcularibus indu-
mentis non vtantur nisi, vt condecet, ^a tunica Sa-
cerdotali: sed neque, dum ambulauerint in ciui-
tate, aut in via, aut in plateis, sine operimento præ-
sumant ambulare, præter, si in itinere longo am-
bulauerint: quia, sicut mulier orans in Ecclesia
1. Co. 11. non velato capite deturpat caput suum, iuxta Apo-
stoli vocem; ita Sacerdos sine operimento detur-
pat Sacerdotium suum. Quod si temere præsum-
pserit contra statuta agere, communione priue-
tur, donec, quæ statuta sunt, adimplere maturet.
Zacharias Papa 21. q. 4. c. Episcopi.

^a Tunica Sacerdotali] hæc est tunica talaris, hoc
est, ad talos vsq; demissa vestis, vt notat Cardinalis. S.
Sixti hic. Et illa debent vti Sacerdotes ex decreto Mar-
tini Bracharen. dist. 23. c. pen. Vestis autem clericalis erat
clausa, secundum gl. de consecr. dist. 5. c. dictum.

De eodem.

- 6 SINE ornatu Sacerdotali extra domos Sacer-
dotes apparere non conuenit; ne, vt aliqui sæcu-
larium, iniurias patiantur: sed ea solum modo,
quæ per Patres constituta videntur, obseruent.
Contrarius deniq; inuentus, aut desinat, aut
canonica subiaceat disciplinæ.

Leo Papa 4. 21. q. 4. c.

eod.

De

De eodem: ac de coloribus, qui in clericalibus vestibus prohibentur, & aliis superfluitatibus, & anulis.

CLAVSA deferant de super indumenta Clerici, 7
nimia breuitate, vel longitudine non notanda. Pannis rubeis, aut viridibus, nec non manicis, aut cotularibus consutitiis, frænis, sellis, pectoralibus, calcaribus deauratis, aut aliam superfluitatem gerentibus Sacerdotes non vtantur. Cappas manicatas ad diuinum Officium intra Ecclesiam non gerant, sed nec alibi, qui sunt in Sacerdotio, & personatibus constituti; nisi iusta causa timoris exegerit habitum transformari. Fibulas omnino non gerant, neque corrigias auri, vel argenti ornatum habentes: sed nec anulos, nisi quibus competit ex officio dignitatis. *Innoc. 3. de vita, & hon. Cler. cap. penult.*

Clerici honestum habitum non ferentes qualiter puniendi.

OMNES Ecclesiasticæ personæ, quantumcumq; 8
exemptæ, quæ aut in sacris fuerint, aut dignitates, personatus, officia aut beneficia qualiacumq; Ecclesiastica obtinuerint, si, postquam ab Episcopo suo, etiam per edictum Publicum moniti fuerint, honestum habitum clericalem, illorum Ordini, & dignitati congruentem, & iuxta ipsius Episcopi ordinationem, & mandatum non detulerint, per suspensionem ab ordinibus, ac officio, & beneficio, ac fructibus, redditibus, & prouentibus ipsorum

rum

rum beneficiorum: necnon, si, semel, correpti, de-
nuo in hoc deliquerint, etiam per priuationem
officiorum, & beneficiorum huiusmodi coerceri
possint, & debeant, iuxta Constitutionē Clemen-
tis V. in Concilio Viennensi editam, quæ incipit,
Quoniam, innouando, & ampliando. *Conc. Trident.
Sess. 14. c. 6.*

De eodem: ac de vnguentis.

● OMNIS iactantia, & ornatura corporalis à sa-
crato Ordine aliena est. Eos ergo Episcopos, vel
Clericos, qui se fulgidis, & claris vestibus ornant,
emendari oportet. Quod si in hoc permanserint,
b Epitimio tradantur: similiter & eos, qui vnguen-
tis inunguntur, &c. A priscis enim vsq; tempori-
bus omnis sacratus vir cum mediocri, & viliori ve-
ste conuersabatur. Omne quippe, quod non pro-
pter necessitatem suam, sed propter venustatem
accipitur, elationis habet calumniam: quemad-
modum magnus Basilius ait. Sed neque ex sericis
texturis vestem quis variatam induebat, neq; ap-
ponebat variorum colorum ornamenta in sum-
mitate vestimentorum. Audierant enim ex Dei-
Mat. II. fona lingua: Qui mollibus vestiuntur, in domibus
Regum sunt. *Septima Synod. 21. q. 4. c. eod. iuxta ve-
riorem literam. Iuo p. 5. c. 337.*

b Epitimio] est Epitimum obiurgatio, aut repre-
hensio: vt colligitur ex Modestino iurec. ff. de tutoribus,
& cur. l. scire. §. 1. Quamuis aliter interpretetur. Alcia-
tus Parerg. l. 2. c. 29. Sed, quod ad nos facit, Epitimum est
suspensio vnus septimana, vt not. à Doctoribus hic, iun-
cto

Ho cap. nullus eadem causa, 21. q. 4. licet in Septima Synodo Nicana, vnde sumptum est hoc decretum, pro Epitimio legatur, Supplicio.

De eodem: ac de armis non ferendis, ac de calciamentis.

NVLLVS Clericus sagum, aut vestimenta, aut calciamenta sæcularia, nisi quod religionem de-
cet, induere præsumat. Quod si post hanc defini-
tionem Clericus aut cum indecenti veste, aut cum
armis inuentus fuerit, à seniore ita coërceatur, vt,
triginta dierum inclusione detentus, aqua tan-
tum & modico pane diebus singulis sustentetur.
Conc. Matiscon. c. 3. dist. 23. c. Clerici. Sexta Synod. c. 27.
In calciamentis ea ratio est habenda, vt videlicet quod
quam minimum præferat curiositatis, minimoq; sum-
ptu parari possit, & ad necessarium modo vitæ vsum sit
aptum. S. Basilus in reg. fus. interrog. 22.

De eodem.

QVICVMQVE Clericus virgata, vel partita veste
publice vtetur, (nisi causa rationabilis subsit) si be-
neficatus extiterit, per sex menses à perceptione
fructuum beneficiorum, quæ obtinet, sit eo ipso
suspensus, &c. de vita, & hon. Cler. Clem. 2.

**Superfluitas exterior est index interioris
vanitatis.**

VANVM cor vanitatis notitiam ingerit corpori.
Exterior enim superfluitas interioris vanitatis in-
diciu est: Mollia indumenta animi molliem
indi-

indicant. Non tantum curaretur corporis cultus,
nisi prius neglecta fuisset mens inculta virtutibus.
S. Bernard. in Apologia.

**Ornatus & sordes pari modo fugiendæ:
quia alterum delicias, alterum gloriam
redolet.**

13 *S. Hieron. ad Nepotianum.*

**Clericus nec comam nutriat, nec bar-
bam: alioquin ab Archidiacono ton-
dendus.**

14 **CLERICVS** neq; comam nutriat, neq; barbam.
*Concil. Carthagin. de vita & hon. Cler. c. eod. Quod si
comam nutrierint, aut barbam, etiam inuiti à suis
Archidiaconis tondeantur. Alex. 3. eo tt. c. Clerici
Concil. Agath. dist. 23. c. Clerici.*

De eodem.

15 **NON** oportet Clericos comam nutrire, & mi-
Exo. 22. nistrare; sed attonso capite, patentibus auribus, &
secundum Aaron talarum vestem induere, vt sint
in habitu ornato. *Ex decreto Martini Bracharensis,
dist. 23. c. pen.*

**De eodem: & quod desuper comam in
modum sphaeræ radant.**

16 **Prohibite** fratres. *vt sup. p. 2. c. 3. §. 1. de ornatu, n.
23. Vbi multa alia de hoc.*

CAP.